

Mit adtunk? Mit tudunk adni mi, magyarok, a magyar költőknek?

Mintha Villon szavai kísérteneék a költő halála pillanatában beállt csöndben;

Kábán rohantunk mindahányan,
Az évek szálltak mint a percek,
Véred kiontott harmatával
Irgalmazz nekünk Jézus herceg...

Van-e irtalom s van-e még idő számunkra az évek rohanásában?... Elment egy költő, újra itthagytott bennünket egy igaz lélek, akinek sorai-
ban tiszta világ himnusza zengett felénk. Itthagya-
nak lassan mind, akik a régi, nemes világot hoz-
ták néha a lelkünk elé, hogy utat keressenek,
otthont találjanak a vándorutakon elfáradt em-
bereknek. Hová tűnt a Tiszaparti romantikája,
hová lettek a hajnalba nyúló éjszakák csöndes be-
szélgetései, hová rohant el mellőlünk az idő és
hová rohantunk mi a muló pillanatok alatt?

Babits Mihály is kereste erre a kérdésekre a feleletet. Amikor már nem tudott beszélni, amikor már csak kuszán papírra vetett sorokkal vet lassan bucsút a világtól, akkor még mindig a nagy sorskérdések — nem a saját élet-halálkérdései — töltötték meg lelkének minden atómját. Azt írta a papírra: »Mi a mi helyünk a világban, rangunk és sorsunk, jogunk és kötelességünk a világ népei között? S hol van s mit jelent s mit ér a Haza, a hazánk? Az a haza, amelyről a Szózat költője zeng, nem a pusztá föld, a földrajzi terület, a fizikai határ, mely változásoknak van kitéve és amely elvehető, vagy megsemmisíthető, hanem ezt a hazát magunkban hordozzuk éppannyira, mint ahogy ő hordoz bennünket; általa vagyunk és benne vagyunk...«

Ez a kristálytisztá mondat benne van minden írásában, még ott is, ahol nem írta le széles, ölelkezésre szánt betűivel. A halál fia, a Gólyakalifa, az Elza pilóta, vagy a tökéletes társadalom, a Timár Virgil s a többi Babits-mű magában hordja egy kristálytisztá, desztillált finomságú lélek minden harmonikus szépségét. A Gondolat és Írás tanulmányaiban vissza-visszatér az örök emberi szépségek évszázados, sokszor évezredek oldalához: Szent Ágoston csodálatos vallomásaiban fedezve fel mindazt, amit az ember a szíve tékolájában tanult, Bergson filozófiájában találva meg a feloldó, nagyszerű derűt s Ady súlyos életében látva meg a magyar tragédiák hatalmas szintézisét. Az Isteni Szinjáték fordítása azolasz irodalmi nagydíjat juttatta kezeihez, a klasszikus világ ragyogó napsütésben azt a végtelen csodát érzékelte, amely nem századokra, nem ezredekre, hanem örök időkre értékke, elpredálhatatlan értékke tette az emberi életet.

Költő volt. S amikor a Szépséghez menekült, életébe másodszor csapott bele a háboru villáma. Amikor megírta utolsó művét: Költők két háboru között — már készült az utolsó utra. Nem tudta talán még, hogy hová torkollik ez az út, de azt érezte — ráismul ez az érzés utolsó művének mondataira —, hogy ebben a világban nem szentágoni szív iskolájában vizsgázik az emberi lélek, nem a bergsoni derűt keresi s nem Ady mérhetetlen fajszeretetőt harsogják az új apostolok. Ez a világ nem tud adni semmit a költőnek s nem kell neki semmi, amit a költő adni tud...

A' tiszaparti kép alakjai most találkoztak az égi magasságok felhői között. A messziről jött Babits Mihály elmondja halk szavakkal, hogy mit is jelentett élni az utóbbi időkben. Fejük felett az örök ég derűs színei szikráznak, alattuk hőmpolyognak a fehér báránnyelűek s a békének ebben a csodálatos esőndjében csak égi hárfaik távoli zengése szól. Babits Mihály karonfogja megtálat költőtársait s együtt lépnek az Isten zsámolya elé. És — nem tudni melyikük — megszólal:

— Uram, nem akartunk külön jönni eléd, csak így, együtt. Mi egyiavé tartozunk, ítélj meg így együtt bennünket! Kevesen vagyunk, két kezeden meg tudod számolni azt a kis népet, amelynek testéből-lelkéből fakadtunk. Ha végignézel a bűneinken, ne vedd külön a bűnösöket s ítélj meg bűnbánatuk szerint. Ha végignézel a jótetteinken, ne vedd külön a jókat, jutalmazd meg minden tagját annak a népnek. Uram, annyit szenvedtünk, annyiszor kerestünk téged a ráknémrt vándorutakon, hogy megérdemljük jutalmadat, a esőndet, a békét, a lelkek nyugalmát. Ezért könyörünk Uram, ezt akartuk mi lenni a földön s ezt kérjük a földiek számára itt az égben fényes számoled előtt.

És az Isten hallgatja a költőket. Talán meg is simogatja újra gyerekké lett lelküket. És int az angyaloknak: szórjanak napsugarát az emberi lelkek sivatagjára.

Sütni fog a nap és csöndesen mosolyognak majd
a köllök az égben... (maron)

Egy régész-tudós bejelentette:

megtalálta Árpád fejedelem sírját

Tudományos körök vizsgálják a pomázi hegyekben feltárt sziklasírt

Budapest, augusztus 5. A Magyar Országos Tudósító jelenti: A pomázi romterületeket feltáró Sashegyi Sándor, a kiváló régész, bejelentette vitéz Endre László alispánnak, hogy Pomáz tözsomszédságában

megtalálta a honszerző Árpád
fejedelem sírját.

— *Huszévi Pomáz környéki kutatásaim* —
 így hangzik a tudós bejelentése — *ma már azt bizonyítják, hogy a régen keresett és az okleveles anyaggal igazolható Sicambiáival, a bronzkorszak Attila városával, vagyis Etzelburggal állunk szemben. Így nem is lepődhetünk azon meg, hogy ezen a területen van a*

honszerző Árpád fejedelem eltemetve. Anonymus adata nem csal. Ő írja: „Az Urnak 907. esztendejében eltemettetett egy pataknak a forrása felett, amely patak kőmederben folyik alá. Attila városába.“

Pomázstól északnyugatra, a Lahm-hegynek a keleti nyulványán lévő nagy vizmosta szakadék vizesése felett találták a fejedelmi sziklasírt. A fellelt róvásjelek ezt igazolják. Az utóbbi hetekben a tudományos körök legkiválóbbjai tettek látogatást a pomázskörnyéki sziklasírnál. A látottak meglepő hatást gyakoroltak a szakértőkre. Külön szakképzettséggel kereste fel a környéken a főváros helyettes polgármestere is.

Megszünteti a város az alkalmazottak nyugdíjalapját

Teljes vagyonával felel Szeged az alkalmazottak nyugdíjáért
Az új költségvetés érdekes újításai

(A Délmagyarország munkatársától) A számvétség már megtette az előkészületeket az 1942. évi költségvetés összeállítására. Az egyes osztályokat felhívták, hogy állítsák egybe a jövő évre vonatkozó költségelőirányzatukat, néhány ügyosztály már el is készült. Az idén pontos időre elkészül a költségelőirányzat, amelyet majd az őszi közgyűlés tárgyal.

Bár a város háztartási helyzete tavaly óta súlyosbodott, a jövő esztendői költségvetés egybeállítása könnyebb lesz, mint az eddigiek voltak. Lényeges könnyítést jelent, hogy

a szegények segélyezésére vonatkozó
tételeket jövőre már egyetlen fejezet
alatt szerepelteti a város a költségve-
tésében.

Eddig ugyanis az volt a helyzet, hogy a szegények segélyezése a következő tételek alatt szerepelt a költségvetésben: szegényügy, népjólét, szegényalap, inségalap, társadalmi szegényakció, szociális alap az árvízkárosultak részére, szegénybetegek gyógyszerterítése, szegénytanulók segélyezése, népkonyhák, napközi otthonok, népjóléti hivatal, stb. Ezenfelül szerepelt még az Országos Nép- és Családvédelmi Alap is.

Az új költségvetésben

a segélyezésekre vonatkozó valamennyi tételt közös, gyűjtőfejezet alatt összpontosítja a számvetőség

és ennek valószínűleg Szociális fejezet lesz a címe. Ebbe a rovatba tartoznak majd mindenféle segélyezéssel összefüggő tételek, ami jelentékenyen megkönnyíti az adminisztráció munkáját. Igen jelentősen bővül már a Nép- és Családvédelmi Alap munkakerete, a tervek szerint Szegeden 1 millió pengőt fordítanak a rászoruló szegények támogatására és tekintettel erre a nagy összegre is, a Nép- és Családvédelmi Alap külön fejezet alatt szerepel majd a város költségvetésében. Ebbe a fejezetbe tartozik majd a közjóléti szövetkezet költségvetése is, amely ugyancsak a szövetkezőségi ellenőrzése alá kerül.

A most készülő jövő évi költségvetésben a legfeltűnőbb változás azonban az lesz, hogy megszűnik a nyugdíjalap.

A város alkalmazottai, akik nyugdíj jogosultak, a fizetésük bizonyos százalékát fizetik be a nyugdíjalap javára. Ez az összeg

1941. évben 13.000 pengőt tesz ki.

Jövőre már nem szerepel a város költségvetésében a nyugdíjalap, a város ezt az alapot megszünteti.

ez a körülmény azonban nem érinti a városi alkalmazottak nyugdíjgnyét, mivel Szeged városa az egyébként is irreális nyugdíjalap helyett egész vagyonával felel majd az alkalmazottainak nyugdíjáért.

Igy a nyugdíjalap megszüntetése semmiféle vál.

tozást nem okoz a városi alkalmazottak nyugdíj-
ellátásában, a változás annyiban lesz, hogy az
alkalmazottak a nyugdíjárulékukat nem a nyug-
díjalap javára fizetik majd be a jövő évtől kez-
dőden, hanem a város háztartása javára.

Egyébként a város nyugdíjterhe az utóbbi években fokozatosan csökkent. Nyugdíjakra, özvegyellátásra és gyermeknevelési járulékokra erre az évre a város

732,483 pengöt

irányzott elő a költségvetésben, ami 13.341 pengővel kevesebb, az előző esztendőben erre a célra előirányzott összegnél: 1942-re még kevesebb lesz a nyugdíjakra előirányzott összeg, mivel időközben több nyugdíjas elhalálozott, viszont a nyugdíjasok száma nem emelkedett ilyen arányban.

FERENC JÓZSEF

KESERŰVÍZ

Fegyencháboru a cigaretta miatt

(A Délmagyarország munkatársától) Minden napos dolog a törvénykezés életében, hogy egy-egy vizsgálati foglyot a börtönből, vagy fegyházból vezetnek elő bűnügyének főtárgyalására. Az azonban ritkábban fordul elő, hogy valakit a börtönben elkövetett bűncselekményért állít az ügyészségi vádirat a bíróság elé. Ilyen ügyet tárgyalt kedden a szegedi törvényszéken dr. Ujváry István egyesbíró.

Az ügy vádlottja Tokos Sándor 46 éves budapesti többszörösen büntetett asztalossegéd volt, aki súlyos testisértéért került a törvényszék elé. Junius 7-én a Csillag-börtönben vérea verekedés miatt alarmirozták az őrséget. A börtön egyik helyiségében két elítélt fogoly, Tokos Sándor és Száraz István összeveszett s mielőtt még az őrség a verekedőket megfékezhette volna, Száraz István véresen, törött ujjal feküdt a kövezeten.

— Nem érzem magam bűnösnek — vallotta a főtárgyaláson Tokos. — A verekedést Száraz kezdte.

— A verekedés napján az egyik helyiséget lakarítottam — vallotta Tokos —, amikor bejött Száraz és visszakövetelte azt a cigarettát, amit pár nappal előbb kölcsönadott. Nálam nem volt egy szál cigaretta sem, nem adhattam vissza. Erre belémkötött, bicskával akart megtámadni, mire én felkaptam egy vasrudat és kezére ütöttem. Nem akartam eltörni az ujját

A törvényszék bünszéknek mondta ki Tokos a súlyos testisértés vádjában és ezért jogerősen egyhónapi fogházbüntetésre ítélte.